

2.nóvember 2010

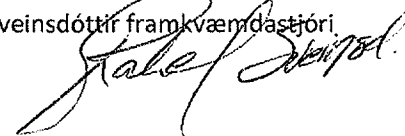
Alþingi
B.t. Efnahags- og skattanefndar
150 Reykjavík

Umsögn um tillögu til þingsályktunar um ráðgjafastofu fyrirtækja í greiðsluörðugleikum, 25.mál.

Creditinfo telur stofnun Ráðgjafastofu fyrirtækja í greiðsluörðugleikum af hinu góða enda sé slík starfsemi líkleg til að draga úr fjölda þeirra fyrirtækja sem fara í greiðsluþrot í kjölfar fjárhagserfiðleika. Í umsögn Creditinfo, dagsettri 9.júlí 2009, var bent á mikilvægi þess að grípa í taumana sem fyrst enda geti vandi fyrirtækja vaxið hratt og rekstur farið í greiðsluþrot sem annars hefði mátt bjarga.

Hjálagt eru uppfærð töluleg gögn um greiðsluþrot fyrirtækja og fyrri umsögn félagsins.

Nánari upplýsingar veita,
Hákon Stefánsson stjórnarformaður Creditinfo
Rakel Sveinsdóttir framkvæmdastjóri

Tegundir / tímabil / fjöldi fyrirtækja	2008	2009	2010*
Árangurslaust fjárnám	1.839	2.149	2.660
Gjaldþrot	748	910	760
Samtals greiðsluþrot	2.587	3.059	3.420

*1.1.2010 til 4.11.2010

Fjöldi lögaðila á vanskilaskrá 1.nóvember 2010 voru 6.189 aðilar. Fjöldi fyrirtækja sem stefna í greiðsluþrot næstu 12 mánuði m.v. núverandi aðstæður er 1.821 fyrirtæki. Gera má ráð fyrir að starfsemi Ráðgjafastofu fyrirtækja geti dregið úr fjölda alvarlegra vanskila og þrota.

Umsögn frá 9.júlí 2009.

Creditinfo Ísland hf. hefur borist til umsagnar tillaga til þingsályktunar um ráðgjafarstofu fyrirtækja í greiðslörðugleikum og telur félagið rétt að benda á eftirfarandi atriði í tengslum við efni tillögunnar og þann vanda sem henni er ætlað að mæta.

Samkvæmt tillögunni er ráðgjafastofu fyrirtækja m.a. ætlað eftirfarandi hlutverk:

- aðstoða eigendur og stjórnendur fyrirtækja að yfirfara rekstur
- semja við lánadrottna
- veita ráðgjöf um áframhaldandi rekstur eða stöðvun rekstrar
- leiða samvinnu við ýmsa aðila, s.s. dómstóla, endurskoðendur, skiptastjóra, ríkisskattstjóra og ábyrgðarsjóð launa
- kenna stjórnendum fyrirtækja að þekkja betur, og fyrr, viðvörunarmerki sem orsaka geta gjaldþrot
- lágmarka samsfélagslegar afleiðingar gjaldþrota fyrirtækja með því að grípa fljótt til aðgerða

Creditinfo telur rétt að koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum við þingsályktunartillöguna.

I.

Markmið þingsályktunartillögunnar endurspeglast vel í því hlutverki sem ráðgjafarstofunni er ætlað að sinna. Í þeim tilgangi að varpa skýrar ljósi á aðsteðjandi vanda í rekstrarumhverfi íslenskrar fyrirtækja og um leið þörf fyrir raunhæfum úrræðum, er mikilvægt að setja hlutina í tölulegt samhengi.

	2008		2009	
	Greiðsluþrot	- þar af gjaldþrot	Greiðsluþrot	- þar af gjaldþrot
jan	139	41	183	74
feb	106	57	155	87
mar	140	77	281	99
apr	156	45	190	84
maí	142	75	195	66
jún	143	91	220	90
Samtals	826	386	1224	500

*Tala fyrir júní 2009 er ekki endanleg þar sem öll mál eru ekki komin til skráningar hjá CÍÍ

Framangreindar upplýsingar eru unnar upp úr gögnum Creditinfo, félagið skilgreinir „greiðsluþrot“ sem gjaldþrot, árangurslaust fjárnám eða tiltekinn fjöldi vanskilafærslna. Fjöldi þeirra fyrirtækja sem hafa lent í greiðsluþroti hefur aukist um tæplega 50% á milli árána 2008 og 2009, en tæplega 30% aukning er í fjölda gjaldþrota. Þessu til viðbótar er rétt að hafa í huga að 5.100 fyrirtæki eru í áhættuflokkum 9 og 10, en í þeim flokkum eru þau fyrirtæki sem eru í mestri hættu á að lenda í greiðsluþroti á næstu mánuðum.

Creditinfo spáði í byrjun árs að u.þ.b. 3.500 fyrirtæki færu í greiðsluþrot á árinu 2009 og var sú spá byggð á fyrrgreindu áhættumati félagsins (CIP-áhættumat). Í ljósi þess hve mörg fyrirtæki eru í áhættuflokkum 9 og 10, þá er ljóst að spá félagsins verður nokkuð nærri lagi. Þá ber að hafa í huga að nýju bankarnir hafa tekið yfir rekstur margra fyrirtækja sem ella hefðu lent í greiðsluþroti.

Varhugavert er að horfa einungis á fjölda gjaldþrota þegar vandamál íslenskra fyrirtækja eru skoðuð, þar sem kröfuhafar láta oft hjá líða að óska eftir gjaldþrotaskiptum. Þannig er rekstrarstaða fyrirtækis sem gert hefur verið árangurslaust fjárnám hjá jafn slæm og fyrirtækis sem hefur verið sett í gjaldþrot.

Þó þingsályktunartillagan gangi út á að aðstoða fyrirtæki sem eru í rekstrarvanda vill Creditinfo árétta að draga má úr þeim fjölda fyrirtækja sem lenda í greiðsluþroti með tilteknum aðgerðum. Þannig hafa erlendir sérfræðingar félagsins, er hafa smíðað umrætt áhættumódel, m.a. kannað áhrif lækkunar stýrivaxta og verðbólgu á spá um greiðsluþrot fyrirtækja.

Sé gert ráð fyrir lægri stýrivöxtum/verðbólgu í áhættumódelinu en spár opinberra aðila gerir ráð fyrir, þá fækkar þeim fyrirtækjum er lenda í greiðsluþroti umtalsvert.

II.

Creditinfo lýsir yfir stuðningi sínum við umrædda þingsályktunartillögu og telur fulla þörf á að koma henni til framkvæmda, sbr. hér að framan. Félagið telur mikilvægt að ráðgjafastofa fyrirtækja eigi auðvelt með að greina á milli þeirra fyrirtækja sem líkleg eru til að geta komist hjá gjaldþroti og þeirra sem ekki verður bjargað, enda ólíkar ferlir sem unnið væri eftir.

Mikilvægt er að koma fyrirtækjum fljótt til hjálpar sem líkleg eru til að lenda í greiðsluþroti. Vandí slíkra fyrirtækja getur vaxið hratt á tiltölulega skömmum tíma og rekstur sem hefði mátt bjarga verður ekki bjargað ef of seint er gripið í taumana. Fyrirtæki þurfa því að vera vel upplýst um hvenær þau geta leitað til ráðgjafastofunnar og þeirri aðstoð sem þar er að fá. Creditinfo er reiðubúið til að veita aðstoð sína til að auðvelda slíkt, án sérstaks endurgjalds.

Vissulega er það þannig að greiðsluferfiðleikar fyrirtækja eru þess valdandi að þau verði gjaldþrota eða fá á sig árangurslaust fjárnám. Að knýja fram slíkar málalýktir er kostnaðarsamt fyrir kröfuhafa og getur því verið til þess fallið að auka tap þeirra, þ.e. ef ekkert fæst greitt upp í kröfu.

Það er tvennt sem rekur kröfuhafa áfram í innheimtuaðgerðum sínum, annars vegar möguleiki á að fá kröfu greidda - eða finna eignir sem geta tryggt greiðslu kröfu - og hins vegar heimild til afskriftar kröfu. Ef tilkoma ráðgjafastofu fyrirtækja getur á einhvern hátt mætt þörfum kröfuhafa hvað þessi atriði varðar, þá er líklegt að hún reynist vel. Af þeim sökum er rétt að víkja stuttlega að þessum tilteknum atriðum enda ljóst að samkomulag við kröfuhafa er iðulega forsenda áframhaldandi reksturs.

Mikilvægt er að ráðgjafastofa fyrirtækja geti aflað upplýsinga um allar eignir og skuldir umbj. sinna og upplýst kröfuhafa um eigna- og skuldastöðu. Á þann hátt verður rekstur fyrirtækis gagnsæri og til þess fallinn að draga úr tortryggni kröfuhafa varðandi undanskot eigna og/eða að fyrirtæki greiði einum kröfuhafa meira en öðrum. Verði slíkt tryggt dregur verulega úr þörf kröfuhafa að fara í kostnaðarsamar innheimtuaðgerðir. Um leið skapast nýr samningsgrundvöllur á milli aðila, þar sem efndamöguleikar fyrirtækis eru metnir með raunsæri hætti en nú er. Slíkt eykur um leið líkur á því að fyrirtæki geti haldið áfram rekstri.

Kröfuhafar hafa þörf fyrir því að geta afskrifað kröfur, m.a. í þeim tilgangi að fá virðisaukaskatt endurgreiddan (þegar vara/þjónusta seld greiðir seljandi vsk til ríkisins óháð því hvort krafa fáiast greidd). Til að slíkt sé unnt hafa skattayfirvöld gert kröfu um að afskrift kröfu grundvallist á árangurslausu fjárnámi eða gjaldþroti. Nauðsynlegt er að skattayfirvöld slaki á þessari kröfu sinni og heimiluðu afskrift kröfu á grundvelli yfirlýsingar ráðgjafastofunnar. Komi til þess að krafa greiðist síðar þá ber kröfuhafa, lögum samkvæmt, að greiða virðisaukaskatt af því sem hann fær greitt. Fyrirgreint úrræði mundi ekki haggja slíkri skyldu. Á þennan hátt hefðu kröfuhafar augljósan hag af góðu samstarfi við fyrirtæki í greiðsluferfiðleikum og um leið ráðgjafastofuna sem slíka.

Takist vel til með framangreind atriði er ljóst að draga mun verulega úr álagi á dómstóla og sýslumannsembætti um leið og ferli fyrir fyrirtæki í greiðsluvanda yrði miklu mun skilvirkara.

Undirritaður lýsir yfir fullum vilja til að stuðla að því að þingsályktunartillagan verði að veruleika og er reiðubúinn að útvega upplýsingar eða annarskonar aðstoð eftir því sem þurfa þykir.

Virðingarfyllt,

Hákon Stefánsson,
stjórnarformaður.